

Bruxelles, 25. rujna 2018.
Zamjenjuje obavijest objavljenu
28. ožujka 2018.

OBVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PRAVNA STEČEVINA EURATOM-A

Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o namjeri povlačenja iz Unije na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji. To znači da se, osim u slučaju da se ratificiranim sporazumom o povlačenju¹ utvrdi drugi datum, cjelokupno primarno i sekundarno pravo Unije prestaje primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu od 30. ožujka 2019. u 00:00 prema srednjoeuropskom vremenu („datum povlačenja”)². Ujedinjena Kraljevina tada će postati „treća zemlja”³.

Priprema za povlačenje nije samo pitanje Komisije i nacionalnih pravosudnih tijela, nego i privatnih subjekata.

S obzirom na izraženu neizvjesnost, posebno kad je riječ o sadržaju mogućeg sporazuma o povlačenju i povezanim posljedicama, nužno je sudionicima iz nuklearnog sektora ukazati na pravne posljedice koje treba uzeti u obzir nakon što Ujedinjena Kraljevina postane treća zemlja.^{4 5}

Podložno prijelaznom aranžmanu koji može biti dio mogućeg sporazuma o povlačenju, cjelokupni skup odredaba Euratoma (tj. pravna stečevina Euratoma) prestaje

---

¹ U tijeku su pregovori s Ujedinjenom Kraljevinom radi postizanja sporazuma o povlačenju.

² Osim toga, u skladu s člankom 50. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji Europsko vijeće u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom može jednoglasno odlučiti da se Ugovori prestaju primjenjivati od kasnijeg datuma.

³ Treća zemlja je zemlja koja nije država članica EU-a.

⁴ Kad je riječ o određenim pitanjima koja se odnose na Euratom, EU u sporazumu o povlačenju pokušava dogovoriti rješenja s Ujedinjenom Kraljevinom. Temeljna načela iz stajališta EU-a/Euratoma u pogledu nuklearnih materijala i zaštitne opreme (Euratom) dostupna su ovdje: https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-nuclear-materials-and-safeguard-equipment-euratom_en.

⁵ Ova se obavijest ne odnosi na pravila utemeljena na Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu od datuma povlačenja. Najvažnije su posljedice toga sljedeće⁶:

1. ZAJEDNIČKA POLITIKA OPSKRBE

Na temelju poglavlja 6. Ugovora o Euratomu opskrba rudama, sirovinama i posebnim fisibilnim materijalima može se osigurati zajedničkom politikom opskrbe na načelu jednakog pristupa izvorima opskrbe. U tu svrhu Agencija za opskrbu Euratoma (dalje u tekstu „Agencija”) ima isključivo pravo sklapanja ugovora povezanih s opskrbom (uvoz, izvoz i opskrba unutar Zajednice) rudama, sirovinama i posebnim fisibilnim materijalima. Prema statutu Agencije, ona to isključivo pravo ostvaruje supotpisivanjem svih ugovora među strankama koji se odnose na relevantni materijal. U posebnim se slučajevima prije Agencijina supotpisivanja ugovora može zahtijevati zasebno odobrenje Komisije.

Od datuma povlačenja Ujedinjena Kraljevina prestaje sudjelovati u zajedničkoj politici opskrbe. Posljedično, od tog datuma Agencijin supotpis ugovora koji se odnose na opskrbu nuklearnim materijalima (i, ako je primjenjivo, odobrenje Komisije za takve ugovore) prestaje vrijediti u odnosu na Ujedinjenu Kraljevinu.

Od datuma povlačenja Agencija i, prema potrebi, Komisija, morat će uzeti u obzir činjenicu da materijali koji se prenesu u Ujedinjenu Kraljevinu više neće doprinositi sigurnosti opskrbe Zajednice te će prije svojeg supotpisa i, ako je relevantno, izdavanja odobrenja u vezi s prethodno navedenim ugovorima morati procijeniti sustav zaštitnih mjera Ujedinjene Kraljevine.

Time se ne dovode u pitanje drugi elementi ugovora koje procjenjuju same stranke.

2. IZVOZ

2.1. Odobrenje za prodaju proizvodnje izvan Zajednice

U skladu s člankom 59. Ugovora o Euratomu „sklapanje” (Agencijin supotpis) ugovora o izvozu nuklearnih materijala proizvedenih u EU-u u treću zemlju mora odobriti Komisija. Takvo se odobrenje ne može izdati ako primatelji isporuka ne ispune zahtjev očuvanja općih interesa Zajednice ili ako su uvjeti navedenih ugovora u suprotnosti s ciljevima Ugovora o Euratomu⁷.

---

⁶ Podsjeća se da nuklearni materijali, postrojenja, tehnologije i oprema ulaze u područje primjene Uredbe Vijeća br. 428/2009 od 5. svibnja 2009 o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnomo namjenom, premda ona ne tvori pravnu stečevinu Euratoma. Za više pojedinosti vidjeti „Obavijest za dionike – Povlačenje Ujedinjene Kraljevine i pravila EU-a u području licencija za uvoz/izvoz za određenu robu” (https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_hr).

⁷ Komisija neće izdati odobrenje ako izvoz nuklearnih materijala proizvedenih u EU-u u treću zemlju može srednjoročno ugroziti sigurnost opskrbe korisnika u EU-u takvim materijalima ili ako bi navedeni ugovori mogli ugroziti cilj EU-a o neširenju nuklearnog oružja.

Od datuma povlačenja taj će se zahtjev primjenjivati na izvoz iz EU-27 u Ujedinjenu Kraljevinu.

2.2. Suglasnost trećih strana i drugi posebni postupci

Euratom je sklopio nekoliko sporazuma s trećim zemljama o suradnji u području nuklearne energije⁸. Trenutačno se na temelju takvih sporazuma nuklearni predmeti (uključujući nuklearne materijale, opremu i druge predmete koji se uobičajeno predviđaju takvim sporazumima) mogu prenositi unutar zajedničkog nuklearnog tržišta na području Euratoma (uključujući prijenos u Ujedinjenu Kraljevinu i iz nje) bez podvrgavanja posebnom postupku⁹ i/ili bez prethodnog pristanka predmetne treće zemlje.

Od datuma povlačenja Ujedinjena Kraljevina neće biti dio zajedničkog nuklearnog tržišta niti će biti obuhvaćena tim sporazumima. Posljedično, za izvoz nuklearnih predmeta u Ujedinjenu Kraljevinu odnosno njihov izvoz iz Ujedinjene Kraljevine može se zahtijevati poseban postupak i/ili prethodni pristanak predmetne treće zemlje.

3. DIREKTIVA O OSNOVNIM SIGURNOSNIM STANDARDIMA¹⁰

Direktiva Vijeća 2013/59/Euratom¹¹ – Direktiva o osnovnim sigurnosnim standardima – primjenjuje se, među ostalim, na uvoz radioaktivnog materijala u Zajednicu i njegov izvoz iz Zajednice (vidjeti članak 2. stavak 2. Direktive Vijeća 2013/59/Euratom). Od datuma povlačenja sav uvoz radioaktivnog materijala iz Ujedinjene Kraljevine u Zajednicu i sav izvoz

---

⁸ Sporazum između Vlade Australije i Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) o suradnji u mirnodopskoj uporabi nuklearne energije (SL L 29, 1.2.2012., str. 4.); Sporazum između Vlade Japana i Europske zajednice za atomsku energiju o suradnji u mirnodopskoj uporabi nuklearne energije (SL L 32, 6.2.2007., str. 65.); Sporazum o suradnji u području miroljubivog korištenja nuklearne energije između Europske zajednice za atomsku energiju i Sjedinjenih Američkih Država (SL L 120, 20.5.1996., str. 1.); Sporazum između Vlade Kanade i Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) o suradnji u mirnodopskoj uporabi atomske energije (SL P 60, 24.11.1959., str. 1165/59.); Sporazum između Europske zajednice za atomsku energiju i Kabineta ministara Ukrajine o suradnji u miroljubivoj uporabi nuklearne energije (SL L 261, 22.9.2006., str. 27.); Sporazum o suradnji u području mirnodopske uporabe nuklearne energije između Europske zajednice za atomsku energiju i Vlade Republike Kazakstana (SL L 10, 15.1.2009., str. 16.); Sporazum o suradnji u području mirnodopske uporabe nuklearne energije između Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) i Vlade Republike Uzbekistana (SL L 269, 21.10.2003., str. 9.).

⁹ To primjerice znači da bi država dobavljačica trebala dobiti službena vladina jamstva od države primateljice u pogledu mirnodopske uporabe takvih predmeta te u skladu s odredbama Smjernica Skupine nuklearnih dobavljača za nuklearne prijenose (INFCIRC 254, kako je revidirano).

¹⁰ Kad je riječ o robi (uključujući robu koja ulazi u područje primjene pravne stečevine Euratoma) stavljenj na tržište EU-a prije datuma povlačenja, EU u sporazumu o povlačenju pokušava dogovoriti rješenja s Ujedinjenom Kraljevinom. Temeljna načela iz stajališta EU-a o robi stavljenj na tržište na temelju prava Unije prije datuma povlačenja dostupna su ovdje: https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-goods-placed-market-under-union-law-withdrawal-date_en. Napominjemo da se temeljna načela iz stajališta EU-a u pogledu robe temelje na jedinstvenoj definiciji „stavljanja na tržište” („prvo stavljanje na raspolaganje na tržištu”).

¹¹ Direktiva Vijeća 2013/59/Euratom o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potječu od izloženosti ionizirajućem zračenju (SL L 13, 17.1.2014., str. 1.).

radioaktivnog materijala iz Zajednice u Ujedinjenu Kraljevinu morat će ispunjavati zahtjeve iz te direktive. Konkretno:

- u članku 20. Direktive Vijeća 2013/59/Euratom definiraju se posebni zahtjevi za poduzeća koja imaju namjeru uvoziti potrošački proizvod; u članku 21. navode se proizvodi čiji su uvoz i izvoz zabranjeni. Osim toga, uvoz potrošačkih proizvoda iz trećih zemalja podliježe regulatornoj kontroli te obvezi obavijesti odnosno licenciranja (članci 25. i 28.),
- članak 75. Direktive Vijeća 2013/59/Euratom sadržava posebne odredbe o građevnom materijalu koje se moraju poštovati prije nego što se takav materijal može staviti na tržište u Zajednici¹²,
- na temelju članka 93. Direktive Vijeća 2013/59/Euratom države članice obvezne su poticati uspostavu sustava otkrivanja prisutnosti radioaktivne kontaminacije u metalnim proizvodima uvezenima iz trećih zemalja.

4. ODOBRENJA POŠILJAKA/INFORMACIJE O POŠILJKAMA¹³

Od datuma povlačenja Uredba Vijeća (Euratom) br. 1493/93 o pošiljkama radioaktivnih tvari između država članica¹⁴ prestaje se primjenjivati na pošiljke između države članice EU-27 i Ujedinjene Kraljevine.

Direktivom Vijeća 2006/117/Euratom o nadzoru i kontroli pošiljaka radioaktivnog otpada i istrošenoga goriva¹⁵ uređuje se sustav Zajednice za nadzor i kontrolu prekograničnih pošiljki radioaktivnog otpada i istrošenoga goriva. Od datuma povlačenja odredbe iz poglavlja 2. te direktive koje se odnose na pošiljke unutar Zajednice prestat će se primjenjivati na pošiljke između države članice i Ujedinjene Kraljevine, a poglavlje 3. te direktive, koje se odnosi na pošiljke izvan Zajednice, primjenjivat će se na pošiljke povezane s Ujedinjenom Kraljevinom.

Direktivom Vijeća 2011/70/Euratom o uspostavi okvira Zajednice za odgovorno i sigurno gospodarenje istrošenim gorivom i radioaktivnim

---

¹² Prema Direktivi Vijeća 2013/59 „građevni materijal” je građevinski proizvod kako je definiran u Uredbi (EU) br. 305/2011 o usklađenim uvjetima za stavljanje na tržište građevnih proizvoda. Člankom 13. i člankom 2. stavkom 21. Uredbe (EU) br. 305/2011 utvrđuju se posebne postupovne obveze koje uvoznici moraju ispuniti kad na tržište Unije stavljaju građevinski proizvod iz treće zemlje. Posljedično, kad na tržište budu stavljeni građevni materijal uvezen iz Ujedinjene Kraljevine, uvoznici će morati dokazati sukladnost s člankom 75. Direktive 2013/59 slijedeći poseban postupak za uvoz definiran u članku 13. Uredbe (EU) br. 305/2011 (usp. uvodne izjave 17.–21. Direktive 2013/59).

¹³ Kad je riječ o robi čije je premještanje započelo prije datuma povlačenja i završava na datum povlačenja ili nakon njega („roba u premještanju”), EU u sporazumu o povlačenju pokušava dogovoriti rješenja s Ujedinjenom Kraljevinom. Temeljno načelo iz stajališta EU-a o pitanjima u području carina koje je potrebno za uredno povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije dostupno je na sljedećoj adresi: https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-customs-related-matters-needed-orderly-withdrawal-uk-union_hr.

¹⁴ Uredba Vijeća (Euratom) br. 1493/93 od 8. lipnja 1993. o pošiljkama radioaktivnih tvari između država članica (SL L 148, 19.6.1993., str. 1).

¹⁵ Direktiva Vijeća 2006/117/Euratom od 20. studenoga 2006. o nadzoru i kontroli pošiljaka radioaktivnog otpada i istrošenoga goriva (SL L 337, 5.12.2006., str. 21.).

otpadom¹⁶ utvrđuju se pravila za pošiljke radioaktivnog otpada iz države članice u treću zemlju radi njegova odlaganja. Od datuma povlačenja ta se pravila primjenjuju na pošiljke iz EU-27 u Ujedinjenu Kraljevinu. Prema članku 4. stavku 4. drugom podstavku Direktive Vijeća 2011/70/Euratom ta pravila uključuju:

- obvezu obavješćivanja Komisije prije slanja pošiljke u treću zemlju,
- obvezu da između predmetnih država članica i treće zemlje postoji sporazum o uporabi odlagališta,
- zahtjev da odlagalište ima odobrenje (za primanje radioaktivnog otpada) i da je u operativnoj funkciji.

5. DRUGA PITANJA

Od datuma povlačenja, slobode zajamčene Ugovorom o Euratomu, uključujući slobodno kretanje robe i proizvoda¹⁷, kvalificiranog osoblja ili fizičkih ili pravnih osoba koje žele sudjelovati u izgradnji nuklearnih postrojenja prestat će vrijediti u odnosima između Ujedinjene Kraljevine i EU-27.

Na internetskim stranicama Komisije o nuklearnoj energiji (<https://ec.europa.eu/energy/en/topics/nuclear-energy>) dostupne su opće informacije. Te će se stranice prema potrebi ažurirati novim informacijama.

Europska komisija
Glavna uprava za energetiku

---

¹⁶ Direktiva Vijeća 2011/70/Euratom od 19. srpnja 2011. o uspostavi okvira Zajednice za odgovorno i sigurno gospodarenje istrošenim gorivom i radioaktivnim otpadom (SL L 199, 2.8.2011., str. 48.).

¹⁷ Kako je navedeno u Prilogu IV. Ugovoru o Euratomu.